

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO 71. — ŠTEV. 71.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 25, 1924. — TOREK, 25. MARCA, 1924.

VOLUME XXXII. — LISTNIK XXXII.

DAUGHERTY V VEDNO HUJSIH ŠKRIPCIIH

Senat namerava odločno nastopiti, če ne bo brat generalnega pravdnika izročil svojih knjig. — Pravni zastopnik generalnega pravdnika namerava danes pred senatnim komitejem izpostaviti pričo, Miss Stinson, najstrožjemu zaslišanju. — Križno zaslihanje bosta vodila senatorja Chamberlain in Howland.

Washington, D. C., 24. marca. — Če bo vztrajal Mel Daugherty, brat generalnega pravdnika Daugherty-ja na svojem dosedanem stališču ter ne bo hotel izročiti knjig svoje banke v Washington Courthouse v Ohio, bo senatni komitej, ki preiskuje uradno poslovanje justičnega departamenta ter generalnega pravdnika Daugherty-ja, kaznoval bankirja radi omalovaževanja oblasti na isti način, kot je kaznoval preiskovalni komitej Harry F. Sinclair-ja.

Komitej bo danes/odločno zahteval, naj predloži Daugherty svoje račune, in če ne bo hotel tega storiti, bo predsednik senata naprosil, naj proglasi Daugherty-ja zaničevaleni državnega pravdnika distrikta Columbijska, ki bo moral nato predložiti zadevo veliki poroti ter kriminalnem sodiščem.

Priljubljeni se veliki spopadi med senatorji, ki vodijo preiskavo, ter pravnim zastopnikom generalnega pravdnika.

Kozie Stinson, ločena žena pokojnega Jesse Smitha ter najnovejša obtožiteljica generalnega pravdnika, bo izpostavljena križnemu zaslišanju, katero bosta vodila prejšnji demokratični senator Chamberlain iz Washingtona ter Paul Howland, osebni zastopnik Daugherty-ja.

To bo prva prilika za obrambo, da vprizori direktno napad na pogubonosno pričevanje Miss Stinson, ki je pričala pred komitejem.

Nadaljni spopadi, ki bo skušal omajati avtoriteto senatnega preiskovalnega komiteja, se bo završil, ko bo izvedel komitej, da je Mel Daugherty, brat generalnega pravdnika, odklonil poziv, naj predloži knjige in listine svoje Midland National banke.

VREDNOST FRANKA RASTE. MLADA ŽENSKA ZVER V ČLOVEŠKI PODOBI.

Danes zjutraj je poskočil na newyorški borzi frank za celih 26 toč, tako da stoji sedaj na 5.63.

Francoski pa niso prav nič veselili dejstva, da vrednost njih denarja tako hitro raste. Celo ekonomsko življenje je bilo spravljeno vsled tega v težaven položaj in dočim je imelo padanje franka številne zle posledice, ima tudi sedanje naraščanje vrednosti franka svoje lastne zle posledice. Francoski pravijo, da so njih sovražniki na delu, ker jim skušajo škodovati na ta način.

BIVŠI POLICIST OBSOJEN NA DVAJSET LET JEČE.

Brooklynski sodnik McLaughlin je obsodil večeraj na dvajset let ječe bivšega policista Josepha Hagena. Hagen je ustrelil dne 9. septembra znanega rokoborca Galvina.

BERLIN, NEMČIJA, 24. MARCA.

Tukaj se je začela obravnava proti dvaindvajsetletni bolniški strežnici Erni Barz. Sodišče ji bo skušalo dokazati, da je zastrupila svojega prvega moža, njegovo mater in njegovega brata, da je ustrelila svojega drugega moža in da je skušala zastrupiti svojega tretjega moža, v namenu, da si prilasti njegovo premoženje. Ona sicer odločno taji svojo krivdno, toda proti nji je nagromadenih toliko dokazov, da bo morala slednjic priznati.

JAPONCI V STRAHU PRED PRODIRAJOČIMI RUSI.

Tokio, Japonsko, 24. marca. — Sem so dospela razburljiva poročila, da prodira močna sovjetna armada proti Dauria sektorju severno od vzhodne mongolske meje.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se petom naše banke izvršujejo nanašljivo, hitre in po nizkih cenah:

Danes, so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA	
Rasplošila na sednje pošte in izplačuje "Poštni čkovni navod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš na hitro izplačilo najugodnejše.	
1000 Din.	\$13.30
2000 Din.	\$26.40
5000 Din.	\$65.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Rasplošila na sednje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

200 lir	\$ 9.00
300 lir	\$14.55
500 lir	\$23.75
1000 lir	\$46.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljavo, ki prisojajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni popusti.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospo poslani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glette poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

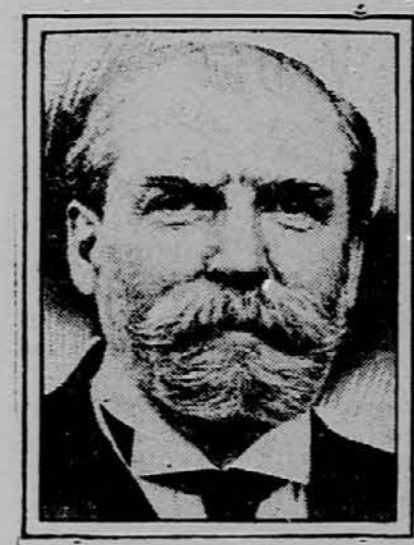
FRANK SAKSER STATE BANK
25 Cortlandt Street Tel. Cortlandt 2877 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

HERBERT HOOVER.

JOHN W. WEEKS.

CHARLES E. HUGHES.

JOSEPHUS DANIELS.

VAŽNI PRIČEVALCI.

Če bo začelo sodišče kazensko zasledovati razne kapitaliste in ugledne državniške, ki so zapleteni v ojni skandal, bodo nastopile kot priče najvišje osebnosti te dežele. Brez dvoma bo zaslišala tudi četvorica, ki nam jo predstavlja slika. Zgoraj je vojni tajnik John W. Weeks, poleg njega Herbert Hoover, spodaj sta pa bivši mornarski tajnik Josephus Daniels in sedanji državni tajnik Charles E. Hughes.

FRANCOSKI POSLANIK PRI MCDONALDU

Finančni izvedenci se ne morejo sporazumeti. — Veliko težko povzroča vprašanje, če naj se dovoli Nemčiji moratorij.

LONDON, ANGLIJA, 24. MARCA.

Francoski poslanik se je danes dolgo časa posvetoval z angleškim ministrskim predsednikom MacDonaldom. Razpravljala sta o varnosti Francije ter premetri-la zadnje uspehe preiskave, ki jo vodi finančni izvedenci.

Tozadevno delo je polagoma napreduje, ker se neprestano pojavljajo točke, glede katerih se izvedenci ne morejo sporazumeti. Posebno angleški izvedenci Sir John Bradbury zavzema stališče, ki je Franciji očitno nasprotno. Vprašanje, če naj se dovoli Nemčiji moratorij, ali ne, še ni rešeno.

Iz precej zanesljivega vira prihaja poročilo, da je bil obisk francoskega poslanika pri MacDonaldu izredno važnega pomena. — MacDonaldu je baje povedal, da bi se Francozi pod gotovimi pogoji umaknili iz Pariza in Porrenja.

Koliko je resnice na tem, se bo izvedelo tekom par dni.

NIKOLAJA LENINA BODO BALZAMIRALI

Moskva, Rusija, 24. marca. — Sovjetska vlada je danes oficijelno izjavila, da bo dala truplo pokojnega Nikolaja Lenina mumificirati.

V Moskvo je dospelo devet najslavnějšíh anatomov, ki bodo prevzeli to delo. Načelnikom posebnega odbora, ki bo nadzoroval balzamiranje, je bil imenovan Leonid Krasin.

W. H. ANDERSON SE BO SUŠIL V SING SINGU

Znani newyorški prohibicijski petelin ter super Antisalonke lige, mora v ječo, ker je bil zavrnen njegov priziv glede dvoma.

SODNIK ROBERT F. WAGNER VIŠJEJA SODIŠČA JE PONDELJEK ZANIKAL PREJŠNEMU NAČELNIKU ANTISALONKE LIGE V NEW YORKU, WILLIAMU H. ANDERSONU, ATEŠ GLEDE DVOMA O PRAVILNOSTI SODNIŠKEGA POSTOPANJA PROTI NJEMU.

Anderson je prošil za ta izvid, ker je po njegovem mnenju, precej dvoma glede njegove krivde in ker bi morala slediti vsled tega nova obravnava. Sodnik Wagner pa je drugega mnenja.

Anderson je bil obsojen na ječo v Sing Singu od onega do dveh let. Če ne bo eden njegovih zagovornikov takoj izposloval preložitve zaporne kazni, bo moral Anderson romati v jetnišnico. Glasi se pa, da se bodo zagovorniki Andersona takoj obrnili na kakega sodnika višjega sodišča, ki bo ugodil tozadevni prošnji.

Sodnik Wagner je izjavil v svoji odločitvi, da se niso završile v procesu nikake zmotne, ki bi dale obtoženemu pravico zahtevati nov proces. Odločitev sodnika Wagnerja je zelo dolga ter se tiče vsake posamezne točke argumentov, katere so navedli zagovorniki Andersona.

Če bo prošnja zavrnjena, bo romal glavni in najbolj nesramni petelin prohibicijskih sil v New Yorku v ječo, kot navaden slepar.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V SDR. DRŽAVAH

BUFFALSKI ŽUPAN PROTI KUKLUKSOM

Župan iz Buffala je napovedal neizprosen boj Klancem. — Zahteval je porotno preiskavo strahopetnih, zakrinkanih ljudi, ki so navalili na zborovanje.

Buffalo, N. Y., 24. marca. — Župan Frank Schwab je izjavil, da bo zahteval se danes preiskavo velike porote glede sobotne tkeije članov Ku Klux Klana, ki so navalili na njegovo zborovanje.

Župan je strašno razkvačen radi akcije pet in dvajset Klancev, ki so vsi našemljeni in oblečeni v regalijske svoje organizacije vdrli na javno zborovanje v Prostozi-larskem templju ter prekinili njegov govor, z zahtevami, naj se strože izvede vse postave proti grehu v tej ali oni obliki.

Župan Schwab je rekel, da je bilo obnašanje Klancev zavratno in strahopetno in da bo zahteval od državnega pravdnika Moore, naj takoj s pomočjo velike porote preišče delovanje te tajne organizacije.

Njih akcija, ki je prekinila moj nagovor, pomenja žaljenje mesta Buffala ter predstavlja nepostaven vlom. — Je izjavil župan, ves razkvačen. — To je kaznjivo po postavi in jaz bom gledal na to, da bodo dobili vsi prizadeti maksimalne kazni.

Pred tem je dobil župan že več anonimnih pisem od Klana in v teh pismih je zahtevala skrivnostna banditska organizacija, naj očisti župan gotove prostore, katere se je navajalo v teh anonimnih pismih.

Afera v soboto zvečer je obstajala v tem, da so prikorakali člani Klana našemljeni v zborovalno dvorano, zahtevali mir ter obvestili župana odločno, da ne izvaja občinskih postav, tikajočih se greha v različnih oblikah.

Župan je trdil, da sodeluje do skrajnosti s policijskimi oblastmi pri izvedenju teh postav. Nato je povedal Klancem, da je pripravljen sprejeti njih predloge. Ko so ga spomnili na anonimna pisema glede gotovih prostorov, je rekel, župan, da sploh ne upošteva strahopetnih pisem.

Ko sem izzval Klance, naj se oglašajo, sem jim rekel, naj pridejo predme z odkritimi obrazi. — Je izjavil župan. — Niso pa nič drugega kot strahopetki. Pršli so našemljeni in zakrinkani ter skoro povzročili kraval. Več žensk je omedlelo ter trpe še sedaj od strahu, katerega so vžile, ko so se pojavili zakrinkani mošči. Čudim se, da se ni vnela na lieu mesta bitka z revolverji.

Dogodek smatramo v splošnem za prvi korak Klancev, da izvedejo sklep župana Schwaba, da uvede proti njim postavna postopanja.

GRŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PRETI KRALJEVAŠEM.

London, Anglija, 22. marca. — Iz Aten poročajo tukajšnjemu grškemu poslaniku, da je grški ministrski predsednik obvestil časopisje, da bo proklamiral odstav-ljenje dinastije, če se ne bo mogel sporazumeti s kraljevimi pristaji. V takem slučaju bo izgubil kralj Juri vse dohodke državne civilne liste.

USODA BRATOV DIAMOND.

Advokatje bratov Diamond, ki sta bila obsojena na smrt zastran umora dveh bančnih službencev so vložili priziv. S tem bo izvršitev smrtne obsodbe za nedoločen čas zavlečena. Tudi advokati njunih tovarišev so storili isto.

HAYES IN MUNDELEIN STA KARDINALA

Večeraj sta bila proglašena kardinalom ameriška nadškofa Hayes in Mundelein. — Pri veličasnih cerimonijah pa nadškofa nista bila navzoča. — Kardinalom je načeloval osemdesetletni Vanutelli. — Kardinalsko uniformo bosta dobila kardinala še danes. — Mundelein pravi, da je zadovoljen.

Rim, Italija, 24. marca. — Nadškof Patrick Hayes iz New Yorka in nadškof Mundelein iz Chicaga sta dobila danes zjutraj v tajnem konsistoriju kardinalsko čast. Podelitev te časti se je vršila po stoletja stari tradiciji na veličasten način. Nadškofa nista bila navzoča, pač pa pričakovala vesti v svojih privatnih stanovanjih.

Tajni konsistorij, katerega so se udeležili vsi v Rimu navzoči kardinali katoliške cerkve, se je pričel ob desetih zjutraj v posebni, nalašč za to priliko sijajno okrašeni dvorani. Skarlatne, z dolgimi vlečkami opremljene obleke kardinalov so se mešale z rdečimi sutanami prelatov papeževnega dvora. Papeževa švicarska garda s svojimi helebardami, papeškimi orožniki, papeško plemenitaško gardo in številnimi hišnimi uradniki, ki so vsi nosili srednjeveške uniforme, je izpopolnila pestrobjono sliko.

Kardinali so prišli v dvorano pod vodstvom osemdeset let starega kardinala Vanutellija. Naenkrat je oznanil zvonec bližanje papeža, katerega so vsi pričakovali v najgloblji tišini. Poglavar katoliške cerkve je bil, kot predpisano, oblečen popolnoma v belo, in ta belina se je čudovito odbijala od pestrobjonoosti drugih oblek in uniform. Počasi je prikorakal v dvorano, spremljan od švicarske garde in članov dvora. Sleherni prelat je pokleknil, ko je prišel papež mimo njega. Kakorhitro je zasedel prestol, so prišli kardinali drug za drugim ter poljubili njegov ribiški prstan.

Kmalu nato je zaklicel cerimonijski mojster: "Exite omnes!" (Oditе vsi!) Dvorano so zapustili vsi z izjemo papeža in kardinalov. Nato se je izvršila formalna izvolitev novih kardinalov. Za to je bilo treba le malo časa. Ko je omenil papež imena novoizvoljenih, je vprašal: "Quid quis vetetur?" (Ali ima kdo kak ugovor?). — Vsak navzočih kardinalov se je dvignil, se priklonil papežu ter s tem odobril izvolitev. Nato je proglasil papež imenovanje škofov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov, in tajni konsistorij je bil s tem končan.

Papež je odšel iz dvorane, nakar so se napotili kardinali na dvorec svetega Domaza, kjer so jih čakale kočije. Odpeljali so se skozi velikansko ljudsko množico, ki se je bila zbrala na trgu pred baziliko Svetega Petra.

Medtem pa se je napotil Monsignor Gervasi, papežev osebni tajnik, s kurirji, da obvesti novoizvoljena o imenovanju.

Sele jutri bosta dobila oba nova kardinala in javnem konsistoriju, ki bo izvanredno krasen in veličasten, zunanja znamenja kardinalske časti, škrlatasto obleko, klubčke in drugo.

Po obveščanju, da je postal kardinal, je rekel Mundelein, da ga veseli, da je bila podeljena kardinalska čast nadškofoma dveh največjih ameriških škofij, kajti na ta način bosta postala člana najvišjega cerkvenega senata.

ITALIJA JE POSODILA POLJSKI 400 MILIJONOV LIR.

London, Anglija, 23. marca. — Neki tukajšnji finančni list izjavlja, da je posojilo, ki ga je dovolila Italija poljski republiki, prvo italijansko posojilo v inozemstvu in prvo posojilo iz inozemstva, ki ga je dobila Poljska.

Posojilo znaša štiriisto milijonov lir. Poljska bo morala plačevati sedem odstotkov obresti. Nart določa poseben fond, s pomočjo katerega se bo vse osojilo odplačalo v dvajsetih letih.

List izjavlja, da je posojilo v glavnem deločno mirolnjubnim svrham in notranji rekonstrukciji Poljske.

Pogoji italijanske vlade so izredno strogi, in Italija si je izgovorila pravico, da razobesi svojo zastavo nad uradi tobačnega monopola v slučaju oborožene invazije. Poljska mora tudi kupovati vsako leto od Italije gotovo množino tobaka.

NEMČIJA BO DOBILA DESET MILLIJONOV DOLARJEV PODPORE.

Washington, D. C., 24. marca. Kongres je danes sprejel resolucijo, s katero dovoljuje, naj se da Nemčiji deset milijonov dolarjev podpore. S tem denarjem bo Nemčija nakupila potrebna živila za revne ženske in otroke.

TRGOVSKA POGODBA MED NEMČIJO IN AVSTRIJO.

Berlin, Nemčija, 22. marca. — Semkaj sta se vrnila državni kancelar Marx in minister za zunanje zadeve dr. Stresemann. Mudila sta se na Dunaju, kjer sta se pogajala z avstrijskim kancelarjem Seipelom. Po povratku sta izjavila, da s postali odnosi med obema nemškima deželama vsled tega pogajanja še bolj iskreni kot so bili dosedaj. V kratkem bo sklenjena med obema državama formalna trgovinska pogodba.

SMRTONOSNO SUHAŠKO ŽGANJE.

Philadelphia, Pa., 24. marca. — Večeraj so našli na nekem praznem stavbišču tri može nezavestne. V bolnišnici so ugotovili, da so pili munšajn. Eden izmed njih je po dveh urah umrl, dva bosta pa najbrže okrevala.

SLAVNOZNANI ZDRAVNIK JE UMRL V ANGLIJI.

Glasgow, Škocija, 24. marca. — Tukaj je umrl v starosti 76 let slavnoznani profesor kirurgije na univerzi v Glasgowu, Sir William McEwen. Spisal je več knjig, posebno glede operacij možganskih boleznih.

"GLAS NARODA" SLOVENSKO PISMO. Owned and Published by Slovene Publishing Company. FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer. Place of Business at the Corporation and Addresses of Above Officers: 22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI Foreign Language Information Service - Jugoslav Bureau. KAJ BUTLEGAR PRODAJA. V svojih pogonih tekoma leta dni pred lamskim julijem so si prohibicijski uradniki zagotovili vzorce iz 80,000 raznovrstnih partij žganja, ki ga "butlegerji" ponujajo žejnemu občinstvu.

Peter Zgaga. V mojem predalu se je nabralo že toliko vprašanj, da je skrajni čas odgovoriti nanje. Odgovarjal bom vsak teden pomalen in upam, da bo z mojimi odgovori vsakdo zadovoljen.

Jugoslavanska Katoli. Jednota. Ustanovljena 1. 1898. Inkorporirana 1. 1904. GLAVNI URAD v ELY, MINN. Glavni odborniki: Predsednik: RUDOLF FERDAN, 942 E. 125 St., Cleveland, O.

MEDNARODNI KAPITAL. Francoski frank je pričel slediti vzgladu marke ter padati v vrednosti na mednarodnem denarnem trgu. Vse je kazalo, da bo padel francoski frank na nivo nemške marke, namreč papirnate marke.

Nevarnosti domačega "munšajna" niso manj resne. V dnevih pred prohibicijo so ljudje izdelovali to vrsto prepovedanega žganja še zadosti skrbno, tako da je moglo tekmovali na trgu s postavnim in odobrenim produktom. Bilo je čisto in dostikrat postarano v leseni posodi. Danes tega ni več. "Munšajna" ni treba več tekmovali z dobrim žganjem. Vse kar vpihaja v poštev, je hitro izdelovanje in urno razpečevanje. Prohibicijski agenti odkrivajo na svojih pogonih domače žganjarne, kjer kotli in druge posode obstojajo iz starih galvaniziranih (pocinjnih) kangel za olje, kotlov za perilo in drugih raznovrstnih kovinskih posod, nepomnih, slabo dišečih in zarezjalšč za škodljive klice in živalstvo.

Vprašanje: Dragi Peter Zgaga! Ali bo še kakva vojska na svetu? Zakonski mož. Odgovor: V soboto zapravi ves svoj denar. Opolnoči pridi domov in ne reci ženi, da si denar izgubil ali da ti niso plačali, ampak ji popravi povedj, da si ga zapravil. Pet minut čez polnoč boš že imel vojsko v hiši.

Vse stvari tiskajo se uradnih sadev kakor tudi denarne poljudnje naj se postojijo na glavnega tajnika. Vse priporočje naj se pošlje na predsednika porotnega odbora. Prejšnje za sprejem novih članov in bolnišnje sprejevala naj se pošlje na vrhovnega zdravnika.

Morgan je posodil Franciji sto milijonov dolarjev, a stavil seveda svoje pogoje. Napravljene puf bodo morali plačati Francozi v dolarjih, ne v svojih frankih in to ni edini pogoj, ki ga je stavil Morgan v družbi svojih bratcev. Ko so ga vprašali pariški časnikarski poročevalci v Nici, kjer se je ustavil za par ur, kaj je pravzaprav nameraval s tem svojim "velikodušnim" posojilom, je odvrnil ameriški kapitalist, da ima v mislih le dobrobit in najhitrejšo rekonstrukcijo Francije, ki naj bi s pomočjo tega posojila postala naravnost nepremagljiva na evropskem kontinentu.

Nevednost domačega "munšajna" niso manj resne. V dnevih pred prohibicijo so ljudje izdelovali to vrsto prepovedanega žganja še zadosti skrbno, tako da je moglo tekmovali na trgu s postavnim in odobrenim produktom. Bilo je čisto in dostikrat postarano v leseni posodi. Danes tega ni več. "Munšajna" ni treba več tekmovali z dobrim žganjem. Vse kar vpihaja v poštev, je hitro izdelovanje in urno razpečevanje. Prohibicijski agenti odkrivajo na svojih pogonih domače žganjarne, kjer kotli in druge posode obstojajo iz starih galvaniziranih (pocinjnih) kangel za olje, kotlov za perilo in drugih raznovrstnih kovinskih posod, nepomnih, slabo dišečih in zarezjalšč za škodljive klice in živalstvo.

Vprašanje: Dragi Peter Zgaga! Povej nam, kam bo prišla moda, če bo šla tako naprej. Radovedni pečlarji. Odgovor: Če bo šlo tako naprej, bodo ženske že prihodnje poletje vsa svojjo obleko na glavi v jerbasih nosile!

Izpred sodišča. Junak z nočem. Janez Kruščič, 18letni posestnik, pri Sv. Urbanu v Sanarškem okraju, je meseca septembra 1923 v Mestinskem vrhu porinil v gostilni Janeza Županca nekakšno sotovaršiško noč v pesni koč ter ga nevarno ranil tudi v pljučnem krču. Vzrok je bil zopet nesrečni alkohol in podivjanost današnje mladine na kmeth. Okrožno sodišče v Celju je obsodilo "junaka" na 1 mesec postrane ječe.

Kaj je Morgan mislil pri tem? Ali so ga res vodili pri tem tako nesebični motivi, kot je izjavil? Nikakor ne. Morganu in njegovim ameriškim bankirskim tovarišem je dobro znano, da je francoski narod, posebno pa kmečki sloj francoskega naroda, skrajno varčen in pripravljaven podpirati s svojim trdo zasluženim denarjem vsa pustolovstva imperijalistične in megalomanske francoske vlade.

Nevednost domačega "munšajna" niso manj resne. V dnevih pred prohibicijo so ljudje izdelovali to vrsto prepovedanega žganja še zadosti skrbno, tako da je moglo tekmovali na trgu s postavnim in odobrenim produktom. Bilo je čisto in dostikrat postarano v leseni posodi. Danes tega ni več. "Munšajna" ni treba več tekmovali z dobrim žganjem. Vse kar vpihaja v poštev, je hitro izdelovanje in urno razpečevanje. Prohibicijski agenti odkrivajo na svojih pogonih domače žganjarne, kjer kotli in druge posode obstojajo iz starih galvaniziranih (pocinjnih) kangel za olje, kotlov za perilo in drugih raznovrstnih kovinskih posod, nepomnih, slabo dišečih in zarezjalšč za škodljive klice in živalstvo.

Vprašanje: Dragi Peter Zgaga! Povej nam, kam bo prišla moda, če bo šla tako naprej. Radovedni pečlarji. Odgovor: Če bo šlo tako naprej, bodo ženske že prihodnje poletje vsa svojjo obleko na glavi v jerbasih nosile!

Razne tatvine. Mihel Sumrek, 22letni posestnikov sin iz Pišce, je služil pri vojaki v Beli Kotorški. Meseca maja 1923 se je vračal domov. Pri tej priliki mu je zaupal neki tovaršiški blago in svojo obleko, ki bi jo naj vročil obdolženca njegovemu staršem v Krški vasi. Sumrek si je pa mislil, da poštenosti ni več na svetu in je obdržal zaupane stvari zase. Obsojen je bil od okrožnega sodišča na 1 mesec postrane ječe.

Ker se je roparski pohod Poincareja proti Nemčiji posrečilo, ker ni mogla Francija izžeti iz industrij in premogovnikov Ruha toliko kot je pričakovala, so postali francoski volilci pozorni in nikakor ni manjkalo glasov, ki so strogo obsojali pustolovstva vlade, ki je branila svoje postopanje z izjavo, da Nemčija noče plačati, čeprav bi lahko in da se je ekspedicija v Ruhr izjalovila le radi tega, ker se je francoska soldateska posluževala naravnost srednjeveških metod, da izsilili zadnji groš iz nemškega prebivalstva zasedenih ozemlj.

Nesreče pri delu. Po podatkih inšpekcije dela je bilo v preteklem letu prijavljenih pre vseh oblastnih inšpekcijah dela skupno 6295 nezagod proti 2715 nezagodam v letu 1922. Povšek prijavljenih nezagod si pa ni razlagati na ta način, da je bilo število nezagod v letu 1922, resnično za dve tretjini višje od leta 1922, ampak na ta način, da se je leta 1923, vršilo prijavljanje nezagod točneje in vestneje, kot pa prejšnja leta. Izmed prijavljenih nezagod je bilo 193 smrtnih slučajev. Največje število nezagod je bilo prijavljenih od strani mestne industrije (namreč 1879), od stavbenih podjetij (791) in od živilske industrije (594, od teh 47 smrtnih).

Vprašanje: Dragi Peter Zgaga! Povej nam, kam bo prišla moda, če bo šla tako naprej. Radovedni pečlarji. Odgovor: Če bo šlo tako naprej, bodo ženske že prihodnje poletje vsa svojjo obleko na glavi v jerbasih nosile!

Nepošten vajenec. Tegovec Jakob Končar v Cerklju se je skrbel neko jutro v svojo trgovino in je opazoval svojega vajenca I. Pantarja. Fant se je zjutraj najprej posušeno najedel na se polkrepčal s šušico žganja. Nato je prišla neka deklica iz sosedsčine, s katero se je dočelo pravo dobro razume. Ne da bi dekle kaj narobe, ji je naložil dečko v kofarico mast, moko, kavo, sladkor, sir in drugo špecerijo. Dekle je odšlo in se kmalu vrnilo zopet s prazno kofarico. Toda drugič je gospodar ni več pustil napolniti. Napravil je skontarajo svoje trgovine in je ugotovil, da mu manjka za okroglo 13.000 Din raznega špecerijskega blaga. Dečko je priznal, da je ukradel, razdal, sam porabil

Posledica tega propadanja je bilo padanje vrednosti franka na mednarodnem trgu. Zavoženi francoski politiki, ki pozna le strah pred Nemci ter skuša dobiti kontrolo nad celo Evropo, so priskočili na pomoč Morgan in drugi ameriški kapitalisti, ki so posodili Poincareju veliko svoto denarja. Ali domnevate, da bo Morgan kaj izgubil pri tem? Niti centa ne. Napravil bo lep dobiček in vse ostale stroške bo plačal ameriški delavec, na ta ali oni način. To so pota in navade mednarodnega kapitalizma.

Škratinka na Štajerskem. Na moškem matiborskem imenljšču se je pojavila škratinka, na kateri so obelci štirje dijaki različnih razredov. Rad tega je oblast ustavila do nadaljnjega punk in dijake kontumacirala. Zaprti je tudi vadišča. Razen v Mariboru se je pojavilo več slučajev te bolezni tudi po deželi. Ker škratinka za manjmanj tri ali štiri leta sistematično razsaja v večjih in manjših presledkih po Štajerskem, posebno na po Dravskem polju, bi bilo treba podvzeti energične korake, da se ta bolezen enkrat pošteno zatere.

Vprašanje: Dragi Peter Zgaga! Povej nam, kam bo prišla moda, če bo šla tako naprej. Radovedni pečlarji. Odgovor: Če bo šlo tako naprej, bodo ženske že prihodnje poletje vsa svojjo obleko na glavi v jerbasih nosile!

Nakazila v ameriških dolarjih za Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo. V vseh treh državah lahko izplačamo dolarje poljubnim osebam proti naslednji pristojbini: za zneske od \$5. do \$25. po 75 centov za nakazilo; od \$25. naprej po 3 cente od vsakega dolarja. Znesek za pristojbino nam je poslati ob enem z onim, ki naj se izplača. Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Ako pošljete sorodniku ali prijatelju dolarje samo za potne stroške, pripomnite vidno na nakaznici: Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posa) za Združene države. Pod tem pogojem nakazani znesek se izplača le, če predloži naslovljenec pri banki vidiran potni list. Ako pa dovoljenja za potovanje ne bi mogel dobiti, se mu denar ne izplača, temveč se stavi nakazani znesek zopet na razpolago vplačniku.

Jugoslavia irredenta. Raznarodovalno gnezdo. Ze ob priliki, ko se poselili jugoslovenski predstavniki italijanskega prefekta v Trstu, se je oglašila videmska fašistovska glasilo in ostro obsodilo izjave državnega funkcionarja. Za ta svoj nekulturni nastop sta mu dala tržaška lista "Piccolo" in "Popolo di Trieste" zasluženo lekcijo. Za Slovane pa je služil ta dogodek v dokaz, kje je treba iskati prave krivce, ki nočejo sodelovanja s slovenskim življenjem, marveč njegovo raznaroditev. V tem oziru pa se z njimi ne strinjajo primorski Italijani, ki živijo že stoletja v najozibih stikih z našim življenjem. Oni poznajo njegovo značaj, presojajo pravilno njegovo težnje in vedo, da so Slovani kot olikani ljudje nespodobni, da bi zatajili svojo narodnost. Te dni je napisal italijanski list v Gorici "La Voce di Gorizia" (Goriški Glas) sledeče besede, ki jih morajo videnski šovinisti zapisati za ušesa: "Kot dobri poznavalec razmer in brezdomno pravilni tolnači ljudskega čustvo.

Nepoklicani gostje. V Ljubljani ima na prav skritem kraju svoj ponižen vinotoč vdova P. F., ki se sprumno preživlja. Posebno pozornost posveča gostilničarka svoji kleti, kjer hrani vse svoje imetje, svoje vino. Ze več časa je imela v kleti še nenačeti sod vine. Te dni pa se je navadno vino bližalo koncu, zato je hotela natočiti iz polnega. Toda na njeno grozo je ugotovila, da je sed popolnoma "suh". Ker ni nikakih poškodb na bličavnicah, je gotovo, da so hodili umovčivi prav pogosto pit s ponarejenim ključcem. Povzročena škoda je zelo občutna. Storilec so na sledu.

Vprašanje: Dragi Peter Zgaga! Povej nam, kam bo prišla moda, če bo šla tako naprej. Radovedni pečlarji. Odgovor: Če bo šlo tako naprej, bodo ženske že prihodnje poletje vsa svojjo obleko na glavi v jerbasih nosile!

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti onim, ki bivajo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni. Na zahtevo izvršujemo nakazila tudi brzojavno in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktno brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo in Avstrijo \$4.

Volilno gibanje. S postavitvijo skupne kandidatne liste niso bile odstranjene vse ovire za čim popolnejšo zmago manjšinskih kandidatov. Treba je še agitirati med volilci, da se polnoštevilno udeležijo volitev. Kakor znano, kandidira v Juljski Krajinji 7 strank, ki si bodo razdelile manjšinske mandate. Od udeležbe strank je odvisno, koliko kandidatov bo pripadlo tej ali oni listi. Slovenci računajo na 3 poslanska mesta. Kakor pa se dozdeva, je zavladalo med slovenskim prebivalstvom precejšnje politično nrtvilo, ki bi lahko škodovalo pri izvojevanju tretjega kandidata. Je pa še drugi razlog, ki prihaja v poštev. V gospodarskih krogih se je pojavila bojazan, da bi volitev slovenskih kandidatov škodovala v gospodarskem pogledu. Naši voditelji opozarjajo ljudstvo, da je ta bojazan nepotrebna, ker je fašistovska stranka obljubila, da se bodo volitve vršile svobodno. Osobito se ni treba bati slovenskim volilecem, ker se slovenska lista ne nahaja v izjavi, ki jo je sprejelo vodstvo fašistovske stranke glede fašistovskega boja proti pretatnim strankam.

Dar stavbeni zadrugi. G. Gross, ravnatelj tvornice oblek "Jugoslovenski Lloyd", je daroval stavbeni zadrugi "Mojmir" v Mariboru na račun letne bilance 1000 dinarjev. Umrlj so v Ljubljani. Dne 5. marca: Janez Wirt, usnjur, 62 let. — Dne 6. marca: Lajze Burger, hišni posestnik, 51 let; Marija Delene, hiš varnostnega stražnika, 5 mesecev. Poravnalno postopanje. Okrožno sodišče v Celju uvaja poravnalno postopanje o imovini Elize Brulčeve in Mire Černetove, irgovk v Celju, registriranih pod firmo: Brulče & Černe, javna trg.družba v Celju, Ljubljanska cesta.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA NA KRVAVIH POLJANAH. Spisal Ivan Matičič. Cena s poštnino \$1.50.

FRANK SAKSER STATE BANK. RPLENJE in strahote s bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka. V knjigi so popisani vai boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. In Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajžjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovnem uporu ter njega sakletvi. Knjiga je trdo vezana, vsebuje 370 strani in 25 slik in vojne "GLAS NARODA" 22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Starodavna sled potujočega Žida.

Poroča M. Storm.

Mogoče se nobeno potovanje ne steza tako daleč kot to, vodeče skozi prostore nevarnosti, da bi ga bilo mogoče spraviti v naslednjo kratko frazo: Obiskal bom Ghetto celega sveta. — To je reklo neki mladi židovski umetnik, ki je zapustil New York pred dvema leti z risalno knjigo, naravnostno min kolesom. Zapustil je dobro službo, da izvrši to potovanje.

— Če hočete slediti potujočemu Židu, imate delo pot pred seboj, — so ga svarili znanci.

On pa je vedno hrepel po tem, da naslika povest Ghettov (židovskih mestnih delov), s čopičem in svinčnikom. Hotel je naslikati legende, katere je ustvarila tekom stoletij njegovo plemo, ko se je potikal iz mesta v mesto, vedno izpostavljen najhujšim zasledovanjem ter se v nekaterih krajih ustavilo, iz drugih pa pobegnilo. Hotel je naslikati današnji Ghetto v Pragi, katerega je oplenil Golum ter stopati po temnih ulicah, iz katerih je nekdo inkvizicija pobrala slehernega Žida. Vseled tega je Lionel S. Reiss odpotoval iz New Yorka aprila meseca 1922 ter se ravnokar vrnil z bogato zbirko slik in risb, ki kombinirajo na čuden način žalostno in humoristično, pogumno in lepo.

Kmalu potem, ko je pričel svoje potovanje, je prišel do prepričanja, da je podjetje preveliko, da bi ga bilo mogoče izvršiti v enem letu ali nekako tako. Evropskih Ghettov je preveč, odkar so bili ustanovljeni leta 1570. Naslikati pa je hotel kolikor bi pa mogel se vrniti nato v Ameriko da izvrši svojo slikano zgodovino, katero namerava imenovati: Grafična povest Ghettov sveta.

Po zaključanju svojega potovanja je odlično napredoval. Prišel je do slike židovskih mestnih delov Pariza, Krakova, Benetk, Vilne in Lublina. Njegovo pero je ovekovečilo značilne plemenske tipe v Galiciji in na Poljskem. Njegova zbirka je presenetljiva ter pomenja izpolnjenje sanj, katere je pričel gojiti, ko je bil še mlad deček na istočni strani v New Yorku. Obiskal je Francijo, Nemčijo, Čehoslovaško, Poljsko, Litvinsko, Italijo in Anglijo.

Proti večeru je prišel v kako gališko sinagogo ter našel tam pisarja z velikansko brado, sedečega za mizo pri visokem oknu ter zaposlenega s sestavljanjem enega onih nikdar končanih komentarjev glede Talmuda, — velikanskega dela, ki je absorbiral vse eneržije židovskih pisateljev iz časov babilonske sužnjosti. Krog starega je bilo polno židovskih dijakov. To je bil izvrsten predmet in potujoči umetnik je pričel takoj risati.

Naenkrat pa se je izvil iz ust nekega dijaka vsklik presenečenja. Častitljivi starček je dvignil svoje oči. Dvignil se je dostojanstveno ter prišel proti tujcu. — To je prepovedano, — je rekel. — Takoj morate oditi. Prosim, dajte mi svojo sliko, da jo lahko uničim.

— Jaz ne morem izročiti svoje dela, — je rekel umetnik.

— Plačam vam dobro za sliko, da jo lahko raztrgam, — je prosil patriarh, s solzami v očeh. — Vera ortodoksnih Židov, da je greh delati slike človeka, je napotila starega moža, da je smatral skico za velik sakrilegij.

Mr. Reiss je našel druge Žide manj ortodoksne. V Krakovu je postalo znano, da skuša najti mladi umetnik dobre tipe, ki naj bi služili pri slikanju tipičnega Žida v tem starodavnem Ghetto. Nekega dne se je oglašil človek, ki je izgledal kot tipičen zastopnik židovskega rodu. Luč pa je bila preveč dobra in umetnik je spoznal, da je bila brada umetna.

— Krakov je čudovito slikovito, srednjeveško mesto, — pravi Mrs. Reiss. — Ima starodavne gradove, stolpe in nasipe ter svoj veliki trg, po katerem se izprehajajo vojniki v družbi slikovito obloženih sluhinjav. Mesto je tako zanimivo, da sem se komaj odločil

zapustiti ga. To je umetniško središče Poljske.

Preživel je sedem mesecev na Poljskem in Litvinskem ter smatra to, kar je dosegel tam, za svoje najbolj važno delo. Nekatero njegovih slik iz teh dežel predstavljajo židovsko cesto v Vilni, glavnem mestu Litvinske; Ghetto vrata Lublina ter Ghetto cestu v Krakovu, kjer bivajo najbolj ortodoksnih Židje ter molijo v sinagogi, ki je stara več kot tisoč let.

— Čudno arhitekturo vidite v Ghetto Krakova. Vse hiše so zvezane z galerijami in stopnicami in nobena družina nima nobene tajnosti pred drugo.

— Čuden je tudi pogled na Žide v njih strogo ortodoksnih oblekah. Nosijo dolge, črne suknje in v sobotah kuene. Lasje ob senicah so eskrbno negovani in bradi in lasje so dolgi.

— Na Poljskem, — je nadaljeval Reiss, — sem pogosto čul odlamke iz pesmi, katere je prepevala moja mati, ko sem bil otrok v newyorskem Ghetto.

— Zima je kruta v Lublinu. Visok sneg pokriva celo mesto in spominjam se, kako se je nekega večera, ob solnčnem zatonu, izpremenil ta sneg v morje krvi. To je bil naravnost nepozaben pogled.

V neki nemški vasi se je sestal Mr. Reiss z nekim starim inštruktorjem, katerega je poznal v New Yorku. V trenutku, ko je izvedel, da je obiskovalec Newyorčan, je pričel stari mož naštevati imena vseh cest od East Riverja pa do Bowery in zapadno od Hudson reke. Celih petdeset let je poučeval v New Yorku otroke ter si prihranil nekako \$10.000. Vrnil se je na Poznanjsko ter naložil svoje prihranke v nemških markah. Poljaki pa so spodili Žide iz Poznanjskega in na nam vsem je znano, kaj se je zgodilo z nemško marko. Premeženje je izginilo in danes je varni stari učitelj v ubožnici s tremi sestrami.

— Čital je Goetheja in Schillerja ter skušal pozabiti, kje se nahaja, — je rekel risar.

Sinagoga v Wormsu datira iz rimskih časov in tamosenji židovsko pokopališče deli časti s starodavnim židovskim pokopališčem v Pragi, ki je predmet ene najbolj značilnih slik Mr. Reissa. Pokopališče v Pragi je staro najmanj tisoč let.

V mapi Mr. Reissa je tudi zanimivih tipov in prizorov iz pariškega Ghetta. Vidimo temne ceste, ki se zvijajo kot kanjoni in ljudi s temnimi obrazi in temnimi navadami. Nato pridemo v Anglijo, a Žid je potoval predaleč, da bi mogli spraviti vse v eno kratko poročilo.

Predno pa izvrši svoje delo, mora iti Mr. Reiss še na Holandsko, kjer so židovski trgovci, katere so izgnali Španci iz Holandske, zopet uveljavili svojo trgovino ko je Holandska sledila Španski v vladi dežele. Potovati mora tudi v Brazilijo, kamor so pobegnili Židje, ko so jih izgnali iz Portugalske, odkoder so prišli prvi Židje v New York.

Napraviti mora seveda tudi potovanje v Orijent, kajti v sren Kitajske so Ghetti, ki datirajo iz časov prvega uničenja Tempolja ter so stari celih tri tisoč let. Tam mošnji Židje izgledajo kot Kitajci. Nato pride še Perzija, Indija, Maroko, Egipt, Alžir in Palestina, kajti umetnik se mora napotiti iz Jeruzalema natanko kot so se napotili pred dva tisoč leti njegovi predniki, tui so bili po drugem uničenju Tempolja odvedeni v sužnjost in ko se je pričela doba Diaspore ali večnega potovanja, ki se ne bo nikdar končalo.

LENINOV STOL.

Svet ljudskih komisarjev v Moskvi je sklenil, da ostane Leninov stol stalno prazen, ker ni nihče vreden, da bi ga zasedel.

Starka umrla v zapuščenosti.

Dva in osemdeset let stara Mrs. Hardiet Danks, vdova komponista po celem svetu znane pesmi "Silver Threads", je umrla v zapuščenosti.

Prorokovanje o "Silver Threads among the gold" se ni nikdar izpolnilo za žensko, ki je inspirirala to krasno pesem. Ta ženska, Mrs. Harriet Danks, je bila pokopana v petek popoldne. Vsaj za njo je s tem končana dolga pot nesreče, ki je sledila pisanju ene najbolj krasnih ljubimskih pesmi sveta.

Od cele družine sta ostala en sin in ena hčer, ki pa sta že dolgo skregana radi pristojbin za pesem zamrlega očeta.

Mrs. Danks, je dosegla starost dva in osemdeset let. Umrla je v siromašnih okoliščinah v nekem brooklynskem boarding-housu.

Pokopali so jo na New Union Field pokopališču.

Leta 1874, ko sta ona in mlad godbenik in pevec, živelja srečno skupaj v tem mestu, je slednji komponiral eno najbolj nežnih ljubimskih pesmi vseh časov. Vsakdo jo pozna:

Darling, I am growing old,
Silver threads among the gold,
Shine upon my face today,
Life is fading fast away,
But, my darling, you will be
Always young and fair to me,
Yes, may darling, you will be
Always young and fair to me.

Kdo ni slišal ali sam skušal peti te nesmrtno pesmi? Besede je spisal Eben E. Rexford. Danks pa je komponiral melodijo. Mogoče bi bil poleg njegovega življenja drugačen, če bi nikdar ne storil tega.

Ko je bila pesen prodana, je prišla prosperiteta in žnjo domača nesreča. Danks in njegova žena sta se ločila.

Leta 1903 so našli starega moža mrtvega v nekem boarding-housu v Philadelphiji. Njegova gospodinja ga je dobila kleečnega poleg postelje, kjer ga je zalotila smrt. Imel je kopijo pesmi v svoji roki in zapisal je na stran: It's hard to grow old alone. — Na ta način je umrl Danks in njegova vdova je umrla sedaj v približno sličnih okoliščinah.

Preživali so ga Mrs. Danks, dve hčeri in sin Albert, ki stanuje v Brooklynu.

Pristojbine za prodajo pesmi pa so se medtem kupičile. Cenilo se je, da je prinesla pesem pred letom 1913 celih \$75.000. Dedičji so se sprli glede pesmi ter se oddujili. Preživala je hči, ki je bila pevka, je nasprotovala obratovanju, katerega je napravil leta 1921 njen brat Albert, ki je bil administrator lastnine. Zahtevala je svoj delež z izjavo, da je v stiskah. Obstajali so tudi prepripi med družino in Gordonom, zalagateljem pesmi.

Skozi vsa leta, tekem katerih so zaljubljeni po celem svetu prepevali to pesem, je ženska, iz ljubezni do katere je bila pesem spisana, živela v osamljenosti ter občutila tudi na svoja stara leta pomanjkanje.

Prorokovanje njenega ljubimca iz starih dni se ni uresničilo.

HITROST LASTAVKE.

Neki trgovec s perutnino v Antverpu je napravil interesanten poskus, s katerim je dokazal neverjetno hitrost lastavke. Vjel je lastavko, ki je z nosila gnezdo pod njegovo streho in jo je oddal uradniku "Kluba golobov-pismošev", ki je nesel precejšnje številke golobov k tekmi v Compigne pri Parizu. Lastavka je bila istočasno z golobi izpuščena ob 7.15 zjutraj in je takoj zletela proti severu, med tem ko so golobi še nekaj časa krožili nad prostom, kjer so bili izpuščeni. Že ob 8.23 je bila lastavka zopet v svojem gnezdu v Antverpu, medtem ko prvi golobi prileteli šele ob 11.30 dopoldne. Lastavka je preletela torej 235 km v uri in 8 minutah, to se pravi, da je letela s hitrostjo 3355m v eni minuti, ali s hitrostjo 201 km na uro.

ZASTONJ! TA 8-KVARTNI LONEC za 135 labelov Star in Magnolia Mleka

Vso denarno vrednost dobite le, če kupujete naše vrste Kondenziranega Mleka, ker pridelite denar ter dobite dobro kakovost. Lonce, ki je naslikan zgoraj, je samo eno izmed številnih dragocenih daril, ki jih lahko dobite, če hranite labelne z naših kan. Ta lonec je iz težke kovine ter ima pokrov in ročaje na obeh straneh. Svetujemo vam, da se seznanite z našimi vrstami, kajti v kratkem času boste brez dvoma potrebovali tak lonec.

POSEBNA PONUDBA

Če hočete izpolniti kupon v tem oglasu ter ga odnesti v bližnjo premijsko trgovino kot je označena spodaj, ali ga pa pošljete nam, in dobili boste ilustriran Premijsko sez nam in Posebno Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labelov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta s 40 ali več labeli. Vsaka naša Premijska Trgovina bo sprejela to Karto zaeno z nekaterimi ali vsemi vašimi labeli s teh kan. Če ni v vašem mestu nobene trgovine, kjer bi zamenjali te labelne in Posebno Premijsko Karto jih pošljite nam zaeno s številko darila označenega v Ilustriranem Premijskem Seznanju, in mi vam bomo poslali brezplačno.

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street
near Duane Street
434 West 42nd Street
near Ninth Avenue
1427 Third Avenue
near 86th Street
61 East 125th Street
near Madison Avenue
578 Courtlandt Avenue
near 160th Street, Bronx
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
near 4th Avenue
2 Sumner Avenue
near Broadway | LONG ISLAND CITY
41 Jackson Avenue
near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
250 Grove Street
near Newark Avenue
581 Summit Avenue
near Newark Avenue
NEWARK, N. J.
23 Warren Street
near Washington Street
DAYTON, N. J.
323 Broadway
near 15th Street |
|--|---|

"Izplača se hraniti te labelne."

KUPON

Borden's Premium Co., 41 Hudson St., N. Y. C.
March 25, 1924
Ta kupon mora biti zamenjan tekom petnajstih dni izza zgorajga dne za Posebno Premijsko Karto.
IME Stv. 1
NASLOV

Razne vesti.

Baltiško morje zamrzneno.

Iz Helsingforsa poročajo, da je severno Baltiško morje pokrito z ledom. Plavajoči kosi ledu se gibljejo v smeri proti obrežju. Mnogo pristanišče je za plovbo zaprtih.

Poiret in dunajske modne firme.

Znani kralj mode v Parizu Poiret je priredil, kakor bo našim čitateljem še v spominu, jeseni nekatere žive razstave na Dunaju, v Budimpešti in Pragi. Bil je zlasti na Dunaju tako entuzijastično sprejet, da je sklenil, še enkrat alarmirati donavsko metropolo. In tako je napovedal za ta mesec velik ples, na katerega bi pripeljal nekaj svojih pariških manekink, v najnovejših toaletah seveda. Zanimanje za to prireditev je bilo tako ogromno, da so prišle dunajske modne firme v resne skrbi radi pariške konkurence. Čeprav so sicer medsebojno vse prej kakor v prijateljskih odnosjih, jih je strah

pred Poiretom vse združil v eno nofalango in začele so srdit boj proti francoskemu konkurentu in njegovi dunajski prireditvi. Da bi jih potolažil, jim je Poiret ponudil, da priredi modni ples skupno z njimi. A tudi to se jim zdi prenevarno, pa so odklonile. In tako se srdita borba nadaljuje naprej.

Milijonar.

V Leighton-Paeccartu na Angleškem je umrl v starosti 88 let mi Ebonar Wills na posledicah prenevarne lova, ki ga je pričel: Fokojnik je živel kljub temu, da je bil neizmerno bogat že preprosto. Vstajal je ob sedmih in je pripravljati takoj zjutraj sam svoj obsežni korrespondenco. Žal mu je bilo denarja za tajnika, za pisalni stroj in celo za telefon. Kljub temu je bil znan kot velik dobrotnik. Zapustil je od svojega premoženja 1 in pol milijona funtov v dobrodelne namene.

Nekaj o potresnih katastrofah.

V zadnjih mesecih smo doživeli zopet celo vrsto potresnih katastrof, med njimi največjo, kar jih pozna človeška zgodovina — potres na Japonskem. Stotisoči ljudi so našli smrt deloma v valovih na kopno butajočega morja, deloma v ruševinah hiš in drugih objektov. Razen tega strašnega potresa smo doživeli v zadnjem času še več drugih, večjih in manjših, po vseh naših zemeljskih kontinentih in tudi naši ožji jugoslovanski domovini skrivnostne podzemlske sile niso prizanesle. Severna Dalmacija je postala zadnje čase torišče neprestanih manjših potresnih sunkov, ki možno spominjajo na potres v grški provinci Phokis, ki so trajali neprestano od leta 1780 do 1873, terej čela tri leta. Ti potresi so bili seveda močnejši in mnogo bolj katastrofalni, kakor so selanji v Dalmaciji; zemlja se je tri leta skoro neprestano tresla; bili so dnevi, ko so si sledili sunki tako zaporedoma, da je odpadel na vsake 3 sekunde eden, na en dan pa 29.000. Potresne sunke je včasih spremljalo podzemsko bobnenje. Tanjšnji prebivalec se poblazneli od groze in neprestanega gibanja zemlje. Končno so po približno treh letih sunki popolnoma prenehali in vse je bilo kakor prej. Slični, zaporedni in dolgo trajajoči potresi se dogajajo tudi drugod, posebno na Japonskem, v nekaterih predelih Amerike itd.

Največja potresna katastrofa, znana iz zgodovine starega veka, se je dogodila leta 79 po izbruhu Vezuva. Žrtve takratne katastrofe sta postali dve evetnoči rimljanski mesti, Herkulaneum in Pompeji. Obe mesti sta pepel in lava popolnoma pokrili in pokopala vse, kar je živelo. Arheologi še lanes odkopavajo Pompeje in ravno v zadnjem času so odkrili zopet cele mestne dele, napokopane z različni dragocenosti.

Do lanske japonske potresne katastrofe je veljala za največjo južnoitalijanska iz leta 1908. Dne 28. decembra je najprej pretresel Messina in okolice osamljen navpičen sunek, temu pa je čez 50 sekund sledilo 5 minut trajajoče tresenje, ki je imelo posledice epustošenje mesta in pokrajine ter krog 198.600 človeških žrtve. Samo v Messina sami je izgubilo življenje 130.000 ljudi. Lanska japonska katastrofa je prekosila tudi to južnoitalijansko. Strašna je bila katastrofa, ki je zadela mesto Saint Pierre na otoku Martinique 8. maja leta 1911. Eksplozija vulkana Mont Pelees je v eni sami minuti pokončala nad 50.000 ljudi. Vendar ta katastrofa ne spada toliko pod poglavje potresnih katastrof, ampak bolj pod izbruhe vulkanov, katere pa seveda vedno spremljajo tudi vselij ali manjši potresi. Vse, kar je narva in kar so ljudje zgradili v teku stoletij in stoletij, vse je bilo v eni sami minuti pokončano; niti ena sama hiška ni ostala cela.

Med vulkanski katastrofami je imela do danes najstrašnejše zunanje posledice eksplozija vulkana Krakatau v Sundskem prelivu leta 1883. Čeprav je ob tej priliki izgubilo življenje le 40 tisoč ljudi. Krakatau je bil do takrat majhen brezpomemben vulkan na osamljenem otoku in nikomur se niti sanjalo ni, da bi kdaj povzročil toliko nesreče in groze. Pri ponovnem izbruhu omejenega leta se je ognjenik nenadoma razkal od vrha do tal, tako da je morje imelo prost dostop do žrela. Velikanske množine vode so bile strašne eksplozije, ki so se čule na prostoru večjem kakor cela Evropa. Zračni val, ki je pri tem nastal, je šestkrat obletel vso zemljo in spravil iz ravnotežja vse barometre. Ravno tako so tudi valovi, ki so nastali vsled eksplozije na površini morja, večkrat obkrožili zemeljsko kroglo. Na obalah bližnjih Sundskih otokov so razburkani valovi prekrili celo brežnje pokrajine in porzili desetisoče ljudi, ki so se nahajali tamkaj. Polovica otoka se je v trenutku razdrobila v prah, ki je zletel v anjvišje regijone atmosfere. Java

in sosednji otoki so bili več dni zagrnjeni v popolno temo; nad njimi so divjali strašni viharji in padal je ognjen dež, pomešan z umazaniam pepelom.

Poliedice te kolosalne katastrofe so se opazale še več let. Velike količine drobnega prahu razdrobljenega otoka so ostale desetletja v najvišjih atmosferičnih plasteh. Zbrale so se v oblake, ki so povzročali čarobno lomljenje svetlobe, ki se je oblikovalo posebnih ob solnčnih vzhodih in zatonih v krasne prizore, ki so jih opazovali po celem svetu. Nekateri teh oblakov so prišli celo v območje večnih viharjev, ki divjajo na meji zračnega pasu, ki obdaja zemljo in drveli z njimi krog nje. Vešah jih je obsevala solnčna luč še dolgo, ko je na zemlji že vladala globoko noč in so se videli potem kot svetli nočni oblaki, iz česar se je dala sklepati njihova ogromna oddaljenost. Tako so izgledale nekatere največjih znanih potresnih in vulkanskih katastrof in ker prorokujejo strokovnjaki, da se bodo posebnost v naši dobi dogodile še številne slične manjše in velike katastrofe, ni izključeno, da bomo morda tudi še mi priča sličnih dogodkov, ki se pa večinoma ne bodo odigravali v Evropi, kajti razen Italije je ostali del našega kontinenta precej varen pred potresi in vulkansimi katastrofami. Večina Evrope namreč ne spada med stalna potresna ozemlja, kakor n. pr. Japonska, nekateri deli Amerike ter številni otoki Južnega morja in Tihega oceana.

Evropske dvorne ceremonije.

Vladarske hiše imajo zelo težavo, stališče kadar jim sinovi in hčere doraščajo za ženitev. Posebno sedaj po vojni, ki je toliko dimastij detronizirala, so težkoče večje kakor kdajkoli prej. Moštve in ženitve se na dvorih pripravljajo zelo vestno in natančno. Tam ni prvih vrst govora o sreih in srečnih nagnenjih, temveč o rodovnih tradicijah, na podlagi katerih se dajejo in jemljejo roke.

Na treh evropskih dvorih so sedaj v skrbeh, kako bodo omožili in oženili svoje ženske in moške potomce: v Bruselju, Rimu in Bukarešti. Izbira je precej težka; na severu se namreč že nekaj časa sklepajo neenaki zakoni; dva člana danskega in švedskega dvora sta se poročila z bogatimi Američankami. Mnogim kraljevskim potomcem pa ta vrsta ženitve še vedno ne prija; oni se ozirajo po ženinih in nevestah njim enakovrednega pokolenja.

Med člani vseh sedanjih evropskih vladarskih hiš je sedaj najbolj agilna rumunska kraljica Marija, ki je svoje hčere srečno orodila z dvema kraljema. Sedaj oddaja še eno hčer, princezo Ileano in sina, princea Nikolaja. Humoristični italijanski novinarji menijo, da je rumunska kraljica v poročnih zadevah jako izvečbana in zna vse urediti, da izteče prav. Pred kratkim se je mudila v Italiji, kjer si je ogledala drugo hčer italijanskega kralja princeo Mafalda. Ta se ji namreč zdi pripravna partija za njenega sina. Ali priprave za to poroko niso tako enostavne. Mafalda je namreč rimsko-katoliške vere, prine Nikolaj pa grško-ortodokse veroizpovedi. Kraljica se je zato obrnila na rimsko kurijo z vprašanjem, ali bi papež dovolil Mafaldi prestop v vero njenega ženina.

Edini izhod.

Mati: "Učitelj se mi je pritožil, da v šoli vedno šepetaš".
Hčerka: "Seveda, saj nam ne dovoli glasno govoriti!"

On in ona.

"Sedaj imam za svoje pesmi že enkrat toliko braleev, kakor do sedaj!"
"Res? Ali si se oženil?"

Bandit Pinales.

Andre de Breville.

Ker že pravite o roparjih In ne da bi počakal starkine za- prošlih časov, ki so mimo grede hvale, ki je jokala od veselja, je omenjeno, skoraj vse izmišljene, izginil. Ko so številni slušatelji ganjeni dejali, da bi bili sodniki le mogli se je zgodilo pred desetimi ali dva- najstimi leti v Andaluziji, takrat čine znamenitega bandita, je pri- ko sem bival v Grenadi.

V onem času se je vedno go- vorilo o znamenitem banditu, ki ustrahoval prebivalstvo. Časopisi se je imenoval Pinales in ki je so bili neprestano polni njegovih žalostnih del, za katere pa se je, kar je treba priznati, strastno za- nimal del čitateljev, kajti Pina- les je bil bandit višje vrste, ki je bil zmožen najhujših zločinov, ka- kor tudi najbolj človekoljubnih de- janj.

Na njegovo glavo je bila razpi- sana nagrada in komaj so obla- sti zvedele, da se nahaja v ka- kem kraju v gorovju, že so poslali eskadron narodne straže za njim. Toda bandit je bil spreten, in čeprav so ga obkolili, jim je vedno ušel. Seveda je vsakokrat s svojo kroglo ubil enega ali več zasledovalcev. Ni bilo boljšega strelca od njega.

Lov na tem človekom je trajal dolgo, kajti šele lani sem zvedel, da so slednjici našli njegovo skrivališče. Ujeli so ga in bil je ob- sojen na smrt. In ta obsodba se je tudi izvršila.

Rekel sem vam že, da je imel mnogo obéudovalcev. Za časa nje- gove obravnave je prišlo več prič, ki so izrekle zanj razlastilno, re- koče, da so mu hvaležne za dobro- te, ki jih jim je izkazal. Med nji- mi so predvsem opazili starko, ki je imela nad osemdeset let in ki je začela ihteti, ki je sodni dvor izrekel smrtno obsodbo. In tu sem se spomnil anekdote, katere junakinja je bila, in ki so jo pra- vili povsod, ko sem potoval po Španski:

V eni najbolj divjih dolin Sierra Morene je revna ženska stanovala v ubogi koči. Neki dan je naen- krat opazila, da se ji v diru bliža jezdec, ki vihti puško v roki.

— Roke kvišku! je zaklical no- vi prišlec in ji grozil z orožjem.

— Kaj hočete? mu je zavjaka- la, vsa tresoč se od strahu, in vr- gla se je na kolena.

— Denar sem! Pa takoj! Pred seboj imaš Pinales in gotovo ti je znano, da vsakogar prisilim, da me uboga.

Ko je reva začela strašno ime- jo je kar strela groza. V resnici je vedela, da strašni bandit brez usmiljenja vsakega pobije, ki se mu upa zoperstaviti. Sama pa ni imela niti enega noveca, naspro- to, posestnik hoče ji je bil zagro- zil, da jo počene z doma, ako mu ne plača najemnine tekem štiri- indvajsetih ur. Tako ni mogla ni- česar dati banditu! In napol mrt- va od groze je mislila, da ji je zadnja ura odbila.

— Usmiljenje, imejte usmilje- nje! je jecjala vsa v solzah in dvignila sklenjene roke. Vprašali ste, kje imam skrit denar, iščite povsod, videli boste, da nimam niti ene pesete! Če bi bili prišli jutri, ne bi našli nikogar v hiši, kajti njen lastnik me bo kljub moji starosti vrgel na cesto, ker mu ne morem plačati dvesto pes- set najemnine!

In med tem ko je uboga starka ihtela, je Pinales, ki se je najprej zelo začudil, kmalu spremenil ob- navo.

— Tu je brezsrčnež, je dejal z omiljenim glasom. Jaz sem neusmil- ljen napram bogatinom, a vedno imam usmiljenje z reveži. Kako se imenuje posestnik?

Ko mu je žena povedala, ji je dejal smehljaje:

— Prišel sem, da ti vzamem de- nar, toda dal ti ga bom. Ne pla- kaj pravim ti, ne bodo te vrgli na cesto. Jutri dopoldan boš ime- la dvesto peset.

In res, drugi dan že zgodaj kjutrjaj je starka začela konjski peket. Nekaj trenutkov pozneje je bil Pinales na mestu.

— Tu imaš, je dejal, tvojih dve- deset peset! Vidim da nisem prelo- mil besede.

Izpred ljubljanske porote,

Umor lastne žene. — Smrtna obsodba.

Pred porotnim sodiščem se je zagovarjal Alojzij Kočar, rojen leta 1886. v Duplici, posestnik in ključavničar v Volčjem potoku.

Porotna dvorana je bila cel čas razprave, ki se je vlačila 7. marca, nabito polna in publika je prič- kovala izid procesa z velikim za- nimanjem. Ljudje so stali celo po hodnikih. Navzočih je bilo zlasti veliko žensk. Obravnava, ki se je pričela ob 9. uri popoldne, je traja- la do 3. ure popoldne.

Obtožnica.

Alojzij Kočar je dne 21. decem- bra 1923 v Volčjem potoku v na- menu, da jo usmrti, pretepal svojo ženo ter ji zatopil usta in nos z ro- ko tako, da ni mogla dihati. Ti- ščajl je je tako dolgo, dokler ni nastopila smrt.

Obtoženeц se je poročil s svojo ženo, ki je bila takrat že drugi- dvola in je imela iz prejšnjih za- konov po enega še živlega otroka. Vsi dve sklenjena zakona je po- stal Alojzij Kočar delni lastnik ženinega posestva. Ko sta se leta 1910. poročila, je bil on star 26 let, a njej je bilo 39. Zakon takoj s početka ni bil srečen, in mož je vedel nezdavnih družinskih raz- mer po pretuku enega leta odšel v Ameriko, odkoder pa se je čez eno leto zopet vrnil. Sam navaja, da je moral zapustiti Ameriko vsled velike brezposelnosti tam- kaj. Domov je prišel nepričakovano in je ženo takorekoč s svojim prihodom iznenadil. Po moževem prihodu iz Amerike so bili pri Kočarjevih stari prepripi zopet na dnevnom rodu Kočar je dobil kot ključavničar dela v tvornici "Ti- tan", kjer je sicer dobro zaslužil, vendar je dajal denar od svojega zaslužka le po 100 dinarjev teden- sko. Ostanek je zapil.

V poslednjem času, t. j. pred umorom, pa je Kočar svoje stali- šče napram ženi nepričakovano izpremenil. Večkrat jo je povabil, da sta šla skupaj v gostilno, od- kodar sta se navadno vračala de- bre volje domov. Tri dni pred Bo- žičem pa sta bila okoli 11. ure po- polodne oha zakoneca na podu, v hi- ši pa je ležal sletni sin Slavko bol- na za pečo. V istem času se je slučajno približala Kočarjevemu podu sosedka Katarina Slevčeva. Čula je obupne klice: "Lojze, pu- sti me pri miru! Šugovi, pomagaj- te, pomagajte!" Slevčevi se je približala še Marija Švareova. Ugotovili sta, da se Kočarjeva dva zopet tepeta na podu, vendar si nista upali ženi na pomoč. Ko sta zapazila, da je odšel Kočar s poda proti hiši, sta se šele pribli- žali. S poda se je čul pritažen jok in stek ter nekake butanje z no- gami ob tla. Ko sta hoteli iti po- gledat, kaj se je zgodilo, se je Kočar zopet vračal na pod in od te- daj je vse utihnilo. Videli sta, ka- ko je Kočar zaprl vrata na pod in zopet odšel v hišo. Takrat je pri- šla v bližino poda Angela Resni- kova. Ko jo je Kočar ugledal, jo je poklical k sebi, češ, da naj re- pogledat, kakšna nesreča se je do- godila njegovi ženi. Pojasnjeval ji je, da je padla njegova žena z lestve, ki vodi na podstrežje, ter se pri tem ubila! Poklicali so dr. Dereanin, in ta je ugotovil, da se žena Kočarjeva ni ponesečila pri padcu, marveč, da je je njen mož zadalil. Obtoženeц je prvotno de- janje tajil, svoje zločinstvo je pri- znal šele po izvršeni obdukciji trupla in navažal v svoj zagovor, da je v jezi na tleh ležečo ženo pritiskal z roko na usta in nos ter jo dušil z ruto, a vse to je zato, ker ga je zamerjal. Omenjeno ruto je našla drugi dan hčerka Marija Kratnar za pečo okrvavljeno in sluzasto. Dva metra od trupla pa se je našlo umetno zobovje pokoj- nice, iz česar se da sklepati, da se je žena v borbi z možem krčevito branila, kar dokazujejo tudi pra-ške po moževih rokah, a pri njej rahle poškodbe na glavi. Predno se je Kočar drugič vrnil na pod, je ležala žena v smrtnem boju na kupu detelje ter tolkla s petami ob tla, kar sta čuli poprej ome- njeni dve prič.

Zagovor obtoženeца.

Tekom obravnave je obtoženeц svoj zagovor v bistvu izpremenil. Na vprašanje, če se tuji krivica, je kategorično odgovoril: Ne. Ni- sem storil ničesar. Dalje je pri- go-

vedoval, da je dajal ženi že pred poroko denar in da je zalozil v go- spodarstvu materino doto, ko mu je žena pripisala polovico pose- stva. Od počitka sta se razumela in jima je šlo dobro. Kmalu pa so se vneli prepripi in to radi otrok. Imela sta jih takrat 7 iz različnih zakonov. Iz "zlehtnobe" so mi očitali, govori obtoženeц, da sem se pritepel k hiši. Nato opisuje prizor na podu. Prišel sem na pod in žena me je vprašala, koliko je ura. Imel sem fantovo uro in ko je ona to zapazila, me je začela zmer- jati: Ti hudič, imaš že zopet fantovo uro! Jaz pa sem ji odvrnil: Vrne naj mi fant, kar mi je dol- žan, pa bo dobil uro. Ob tej priliki sem jo udaril po nosu in ustih, da je zakrvavela. Ona je začela kli- cati na pomoč, kakor so jo čule priče. Medtem pa me je nepresta- no psovala in mi očitala, da sem se privelel zopet domov, samo zato, da jim bom vse zaparvil. Pri očitku pa: "Otroci te živijo!" me je popadla taka togota, da sem jo nagrobil za usta in jo hotel na ta način prisiliti, da utihne. Nato sem odšel s poda. Ko sem se vrnil nazaj, je ležala na detelji in sto- kala. Videl sem se, kako se je iz- tegnila po detelji in obmirovala. V strašni slutnji, da se je zgoda- lo nekaj groznega, sem poklical so- sece. Ljudje so prihiteli, drgnili ženo ter poskušali na vse načine, da jo pripravijo k zavesti — bilo je prepozno. Takrat sem dejal na- vznočni pričam: "Kregala sva se, a tepla se nisva", nakar mi je pre- plašena sosedka odgovorila: "Loj- ze, pa jo menda nisi ti ubil?" Za- govarjal se je nadalje, da so napa- dale ženo večkrat duševne slabos- ti, pa ni izključena, da jo je za- del mrtvoud. Obitek, zapisan v ob- tožnici, da je ženi večkrat grozil z besedami: "Tebe bodo nesli na žale (tamosnje pokopališče), me- ne pa na grad", je obtoženeц tr- dovratno zanikal.

Izpovedbe prič.

Sletho je zasliševanje prič, ki so izpovedale, kar so vidеле. Svo- je pričevanje sta obe zaključili z besedami: "In odšel je zopet s poda, nato pa je bilo vse tiho." Po izpovedbah prič je cel dogodek trajal kakš četrt ure. Priča je dva- krat zaklicala proti podu, toda gor si ni upala, ker se ji je zdelo težko, vmešavati se v zakonske za- leve tujih ljudi. Ostale pričee so bile edine v tem, da zakonsko raz- merje Kočarjevih ni bilo v redu in so naglaševale, da je bil Kočar tih in potuhnjen človek, kadar je bil trezen; če pa se je napil, kar se je večkrat zgodilo, je bil nezno- sen razgrajač. Žena njegova je bila tudi huda in jezivna, pa je vsled svoje "zgovornosti" slovela v kraju. Kadar sta se pripravila, je bila navadno ona vedno glas- nejša.

Pri aretaciji je bil obtoženeц iz- redno miren, šele pri ulazu "Veži gal" se je zdrzil, kakor izpove- rožnik Franc Mandela.

Zdravniško mnenje.

Navzoča sodna zdravniška izve- denca sta na podlagi obdukcije so- glasno ugotovila, da je to normal- ni izvid za zadušenje, ki je nastalo vsled prenehanja dihanja sko- zi nos in usta. Smrt je nastopila po par minutah.

Sodno postopanje.

Senat je stavil porotnikom dve glavni in edini vprašanji, in sicer prvo glede umora, drugo glede uboja. Zagovornik je sicer pred- lagal dodatno vprašanje, že je bi- lo izvršeno knipnosno dejanje, brez slabega namena, vendar je bilo to vprašanje zavrnjeno.

Državni pravdnik je ugotavljal, da je to že druga rodinska tra- gedija v tem porotnem zasedanju. Na obtožni klopri sedim mož, ki je svojo zakonsko ženo živimsko za- dušil. V tem umoru je izzvenel lju- bezenski sen žene in matere. Ro- žena je bila ta žena ne pod nesre- čno, marveč pod črno zvezdo. Take ljudi pa čaka neizprosna usoda. Zato jo nosi, tretji zakon, pečat žalostnega klanca. Poklonila mu je pol premoženja, da bi prideli nje- govo hvaležnost, toda se je nave- ličal. Pregrdo je to hudodelstvo, da bi moglo ostati brez primerne kazni. Izvedenci so ugotovili u- morstvo — zadušenje. Dvakrat je šel krevlečič na pod, da je de- končal s nagurnostjo svoje strah- o-

jelo. Zato predlaga v imenu po- kojne in v imenu globoko užalje- ne pravice potrditev prvega vpra- šanja glede umora.

Obramba.

Zagovornik je prepričevalno na- glasil, da je bil mož žrtve razmer. Mlad je vzel starejšo ženo s štiri- mi otroci in je služil le kot stroj pri hiši. Držal je ženo za usta sa- mo da bi nenašla zmerjati ter ni imel pri tem slabega namena, da jo umori. Dejanje je torej zape- čel nevde.

Smrtna obsodba.

Porotniki so potrdili vprašanje glede umora z 8 glasovi, vsled česar je odpadlo vprašanje glede uboja. Ob pol 3. uri popoldne je razglasil predsednik sodbo, ki se je glasila: smrt na vesalih, kakor določa § 136. o hudodelstvu umo- ra. Obtoženeц je obsodbo popolno- merno sprejel.

Po razglasitvi je odšel sodni se- nat z državnim pravdnikom v po- svetovalnico, kjer so se posveto- vali o predlogu za pomilostitev ob- sojenca. O predlogu go sklepalo najvišje sodišče, t. j. stol sedmori- nice v Zagrebu.

Senatu je predsedoval višji sod- ni svetnik dr. Kaiser, votauta sta bila sodni svetnik dr. Gola in okr- sodnik dr. Stojković. Obtožbo je zastopal prvi državni pravdnik dr. Domonico, a obtoženeца je zastopal dr. Fran Frlan. Zdravniška izve- denca sta bila dr. Mayer in dr. Novak.

Bogastvo daljnega Iztoka.

Ogromna so bogastva, ki jih hrani ozemlje na Daljnem vzhodu, od leta 1922. dalje sestavni del sovjetske republike. To prostorno ozemlje se razprostira od Bajkal- skega jezera do Japonskega mor- ja ob mongolski in mandžurski meji na jugu in od Jablonovj- skega pogorja na severu in obsega Transbaikalijsko, Amurjevo in pri- morsko ozemlje in pa severni del etoka Sahalina. V celoti meri to ozemlje 275 milijonov desjatin. Toda samo 23 milijonov desjatin je obhujdenih, obdelanih pa ko- maj poldrugi milijon desjatin. Ostalo je hribovit svet, stepe, travniki in cedrovi jelkovi in ore- hovi gozdovi, 99 milijonov desja- tin je pokrilih z gozdovi, od kate- rih pride 47 milijonov v poštev za gospodarsko izkoriščanje radi u- godne lege. Prebivalstvo tega pro- stranega ozemlja tvori dve tretjini ruski kolonisti, ostalo pa so priseljenci iz Mandžurije in drugih obmejnih pokrajin. Skup- no število vsega prebivalstva ne presegja niti 2 milijona duš.

Velik del tega ozemlja je bogat na zlatu. Izkoriščanje zlatih rud- nikov je v glavnem v rokah dr- žavnega Lena-trusta, imajo je pa tudi privatni podjetniki, katerim je v to svrhu odstopila država go- toveparele in najem. Izkoriščanje v večjem stilu je precej težavno radi slabih prometnih zvez in ve- like oddaljenosti od ostalega sva- ta, vendar se je dvignilo od leta 1920—21, ko je doseglo konaj 27 pudov, leta 1921—22 že 200 in leta 1922—23 celo 277 pudov zlata. Del tega zlata dobijo država za za- kupnino in pod naslovem ostalih obveznosti, precej zlata pa se iz- ihtotapi na Kitajsko.

Tudi premoga je na tem ozem- lju zelo veliko. Premogovniki se nahajajo 50 do 60 vrst od Naho- dka-zaliva vzhodno Vladivostoka. Leta 1913. je znašala produkcija premoga v teh premogovnikih 9 milijonov 700 tisoč pudov, leta 1917. pa 18 milijonov in leta 1921. je zopet nazadovala na 7 milio- nov pudov. Kasneje je produkcija zopet nazadovala in je dosegla leta 1922. mesečno povprečno 640 tisoč, leta 1923. pa je en milijon pudov na mesec. Premogovniki v Transbaikalijski in na ozemlju A- murja dajejo okroglo 2 milijona pudov na mesec. Če se posreči ustvariti ugodnejše prometne zve- že, bo premogovna produkcija sil- no narasla in bo tvoril premog- važno postavko v zunanji trgovini Daljnega vzhoda.

Merje ob tej pokrajini je boga- to rib, toda izkoriščanje ribolova je še malo gospodarsko radi po- manjkanja kapitala, izvežbanih moči in pa ker država nima ribi- ske mornarice. V tem ribolovu so precej močno udeleženi tudi Ja- poneci. Vendar cenijo povprečni letni donos ribolova na 12 milio-

nov pudov v vrednosti 25 milijo- nov zlatih rubljev.

Bogat je tudi otok Sahalin, ka- terega pa imajo velik del v pose- sti Japoneci. Na ruskem ozemlju tega otoka se nahajajo še neizko- riščana najdišča nafte in pa bo- zati premogovni skladi prvostvne kakovosti.

Železnice so pomankljive, ven- dar še kolikor toliko odgovarjajo sedanjemu prometu ter tudi niso pasivne. Doslej so vvalje na Dalj- nem vzhodu tri valute; na pri- morskem ozemlju je prevladoval japonski jen, v ozemlju Amur ki- tajski denar in v ozemlju Bajkal stari ruski zlati rubelj. Sovjetski denar se je polagoma udomačuje.

Zunanja trgovina Daljnega vzhoda je seveda še precej nezna- tna, vendar vedno bolj oživlja, predvsem po morskimi poti. Najž- valuhajša je trgovina z Japonsko in Kitajsko, pa tudi Amerika. Ang- lija in Nemčija uvažajo svoje in- dustrijske izdelke v to ozemlje. Odkar je to ozemlje sestavni del sovjetske republike, skuša mos-

skovska vlada oživiti trgovinski promet svojih gospodarskih orga- nizacij s temi pokrajinami, ven- dar je imela pri teh prizadevanjih doseglj le še malo uspeha.

Rad bi zvedel za noja dva svaka FRANCA in MIHAELA PE- TERLIN, Doma sta iz Slatnika pri Ribnici. Prosim, da se mi zgledate. — Jacob Lovšin, 15217 Luetkew Ave., Cleveland, Ohio. (25-27—3)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in e- brtnike, pri katerih kupu- jete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem. Uprava "Glas Naroda"

POSOJILA NA NEPREMIČNINE

Naši rojaki lahko dobijo pri nas prvi mortgage na hiše in posestva v New Yorku in Brooklynu.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York

Velika noč —

velik praznik krščanskega sveta se približuje.

Star in lep običaj našega izseljenega naro- da je, da se o priliki tega praznika spominja svojih v stari domovini z manjšim ali večjim denarnim darom.

Mi se potrudimo, da pridejo denarne pošil- jlatve, namenjene za Velikonočna darila, pravo- časno v roke dotičnikov.

VELIKONOČNE DENARNE POŠILJATVE

bodo tedaj pri nas izvršene z znano brzino in točnostjo našega zavoda.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

Nuga-Tone

Proizvaja bogato rdečo kri, mo- čne stanovitne živce, življenja polne moške in ženske.

Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam spominjate mračni in vaše telo mračni, če ste se že nave- žete Nuga-Tone, in izprivedli boste, kako hitro se boste oprebrali. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter izganja iz njih strupene se- stavine. Nuga-Tone je zdravilo za živce, za kri, za moč, za energijo, za vitalnost, za življenje. Nuga-Tone je bogat na železu in fosforju — ter je hrana krvi in živcem. Nuga-Tone proizvaja življenje v jetra, ter očišča čreva, da redno delujejo. Očišča ledice ter

NESREČNA LJUBEZEN

E. N. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

11 (Nadaljevanje.)

V znak hvalečnosti za vse, kar je storila zanj, ji je podaril mladi knez svojo palačo v Petrogradu, hoteč, da bi stalno stanovala v priljubljenem mestu.

Pismo, ponudbo in pogodbo je pa sprejel po pošti nazaj. V zapечатni kovrti je bilo vse skupaj raztrgano na drobne koščke.

Med nečakom in teto so bile prekinjene vezi za vse večne čase. Na vsem božjem svetu ni imel razen angleške vzgojiteljice Miss Jane nobenega prijatelja. Pisala mu je bila, da je v dobri službi, da je zdrava in zadovoljna.

Miss Jane je poslala knežje darilo ter se odpravil na dvor. Carjeva družina se je mudila začasno v Gačini.

Sina bivšega komornika so povabili v isto sobo, v kateri se je njegov oče zadnji pogovarjal s carjem.

Zopet je zavila Sobolejeva kočija v drevored, postaven čerkez je odprl vrata, in Danijel Sobolej je prestopil prag, ob katerem si je bil njegov oče zadnji življenjsko srečo.

Lakarji in komorniki so ga spoštljivo pozdravljali, pri tem pa začudeno opazovali njegov hrbet, ki se je vzpenjal pod dragoceninim kožuhom.

Počasi se je odpravil Danijel po takozvanih zlatih stopnicah. Na istem mestu kot je bila nekoč madama de Lux z dvema komtesama so stala zopet tri dame.

Cerimonijska dama, grofica Karničev, nekdanja madama de Lux, oblačena v črno, v rdečo, v modro, si je ogledala sina komornika Soboleja.

Tudi njeni dve tovarišici sta pozorno pogledali. Nenadoma so pa vse tri začudeno zajemale ter se obrnile v stran.

Danijel je bil tisti pot prvič na dvoru. Sprva ga je dvorni duh skoraj omamlil. Ko je pa opazil začudenje dvornih dam, ko je zašli njih hilitanje, mu je zalila obraz temna rdečica, in naenkrat se mu je zadel dvorni duh neznan.

Kot v sanjah je stopical po bajnih dvoranah, služabniki so mu odpirali vrata za vratmi, in slednjic je obstal v carjevi predsobi.

Adjutant je prihitel k njemu, globoko se mu je priklonil in mu stisnil roko, njegov začuden pogled je pa obstal na knezovi zverženi postavi. Malo kislilo se je nasmešnil, ko je rekel mlademu možu, da je dospel ravno prav, češ, da se bo sedaj začela sezona veselje in plesov.

Nato mu je predstavil komornika Tollyja.

Knez Sobolej mu je rekel, da ga jako veseli in da se ne bo zabav udeleževal, ker namerava sleherni prosto uro uporabiti v sverlo svojih študij.

Mladi častnik mu je delal strahovite poklone. Rekel mu je, da je najslavnejši izmed vseh profesorjev zdravilstva in da je brez dvoma tudi izbreren plesalec. Pri tem je pa postrani gledal komornika Tollyja kot da bi mu hotel reči:

— Ta pokyeka da bi plesala? Vsi, brez izjeme bi popokali, ko bi ga videli na parketu.

Danijel je občutil vse to in videl vse to, in sree mu je začelo krvaveti. Kmalu se je naveličal čakanja.

Gospoda sta ga sicer izborno zabavala ter ga vabila v svoj klub, toda on je bil kot na trnahu.

Pripovedovala sta mu, da je v njenem klubu pravcati Monte Carlo, da igrajo za velike svote in da se veselo pozna v noč.

On se jima je prisiljeno smeje zahvaljeval, češ, da visoko ceni njih prijaznost in kavalitvto, da mu pa neka zaobljuba prepoveduje igrati.

Slednjic je zapel srebrni zvonce iz carjeve pisarne.

Par minut kasneje je stal knez Sobolej pred carjem.

Tudi car je bil izredno presenečen, videl pred seboj zverženo postavo, potomeca tako slavnega in lepega očeta. Sina elegantnega komornika si je predstavljaval vse drugače.

Toda čudo, mladi mož mu je bil, tak kot je bil, ljubši, kot če bi bil lep in vitek, pomlajena enakost njegovnega zvestega naklonjenca.

Res, da so prešli tisti časi, toda car se ni rad spominjal starega Soboleja. Odločilo se je bilo tedaj, ko je rekel stari Sobolej, da se noče poročiti z grofice de Lux. Vrzel se je bila sicer nekoliko znanjšala, vendar vrzel je bila vseeno.

Car se je dolgo časa izredno prijazno pogovarjal z njim, kar sicer ni njegova navada.

Za komornika ga ni mogel sprejeti, rekel mu je pa, naj ostane vsako leto za vsaj par mesecev v Petrogradu, ker ga bo mogoče potreboval za to ali ono stvar.

Vračajoč se po hodniku, je opazil za steklenimi vratmi eno onih treh dam, katere je bil srečal ob prihodu. Bila je oblačena v vijanje obleko, njen s svetlimi kodri obdan obraz je prešinjala rdečica, glavico je malo sklanjala ter se poredno smehljala kot da bi hotela reči: O, saj vem, kdo si. Nikar se ne skrivaj!

Danijel Sobolej je čutil, da mu je šinila vsa kri v lica. Malo je manjkalo, da se ni izpodtaknil na belem mramorju.

V zadregi se ji je priklonil, ona mu je pa prijazno odkimala. Vso pot do doma se je izpraševal: — Bog ve, kdo bi bila ta ženska?

Došpevši v svojo palačo, je omahlil v naslonjač, si podprl glavo z roko ter začel premišljevat.

Knez Danijel Sobolej je bil ostal v Petrogradu in se je udeležil več dvornih zabav in veselje.

Sicer ga je vse častilo in spoštovalo kot sina bivšega komornika, toda med pestro množico razigranega veselja je bil bolj sam in osamljen kot pa v samotnem Miškovju na bregu Severnega morja.

Natančno je vedel, da se mu ljudje laskajo, ker se mu morajo. Nadalje je vedel, da je ves Petrograd govorič o njegovem prihodu in da je bil vsakdo razočaran, kdor ga je videl.

Zdelo se mu je, da ga prijazno in pomilovalno gledajo, v sren pa očitajo njegovemu očetu, ker se je poročil s čisto priprosto žensko, ki je rodila tako pokveko.

Natihem je pa častil mater misleč: — Kako lepa, plemenita in dobra si morala biti, da ti je posadila usoda knežjo krono na glavo in da te je vzel oče za ženo ljub čarjevi prepovedi.

Danijel je bil naročil pri zlatarju majhen okrask, v kateremga je bil dal na eno stran vrtati angela-variha, v drugo pa vdolati košček platna, iz napolzgorele matrine slike. To je nosil vedno pri sebi.

Mladi knez je bil značajan, bil je mož trdne volje ter se je uspešno ustavljal vsem zapeljivostim sveta.

(Dalje prihodnje.)

Iškarijot.

Ivan Matičič.

Bilo je v Karpatih. Snega do pasu in čez glavo. Mraz je škripal v zraku, čez vrhove je žvižgal piš in sipal droben sneg na siromašna sela. V zakopih je bilo mirno in mrtvo. Bedni ljudje so si tajali premrzle ude ob ognju in klei. Od višje komande je prišlo poročilo:

“Naše predpolje se mora izčistiti, vas Hutež treba vpepeliti, tam se potikajo ruske patrole. Kdor zapali to gnezdo, dobi tristo srebrnikov, izplača mu jih divizija.”

Ljudje so stisnili zobe, kleli in dremali dalje. Nekí narednik pa požrešno razširi oči in se zamneje:

“Tristo srebrnikov! Hudiča, lepo plačilo!” — vzklikne in vrže kvarte po deski.

“Naj vzame hudič srebrnike in divizijo!” — ga jezno ošinejo tovariši. — “Igraj dalje in pusti to preteklo skušnjavo!”

“Tristo srebrnikov! V pol ure jih zaslužim!”

“Igraj dalje denarni požrešneži!”

“Mar mislite, da si ne upam zapaliti Huteža?”

“Nič ne misli, lahko ga zapališ, pa ga ne boš!”

“Si res niče ne upa? Koliko stavite? Čez pol ure je Hutež v plamenu!” Po teh besedah vstane narednik iz kritja in se zagleda v medpolje.

“Te res moti hudič? Za tristo ničevrednih srebrnikov hočeš poznati tristo nečolaznih siromakov v bedo in smrt!”

Narednik ne posluša, strastno gleda v medpolje, z očmi si zažrtava pot.

“Pomislí vendar, da je selo rusiško, da je ljudstvo naše krvi! Če tega zločina ne stori prostovoljno niti Nemece, ga ne boš!”

“Poglejte, kako je ugodno, vse marno. Da bi tistih bajt ne požgal, bi me bilo lahko sram! Kdo ima ogelj? Dve škatali mi ga daj te! Boste videli, kako bo grel! No, šibice, lenuhi, če ne, vas vse navežem na smreke!”

“Bodi pameten, pusti to, sedi in kvartajmo dalje!”

“Čez pol ure se vrnem.”

Po teh besedah si zapne plašč in se požene iz jarka. Ko prestopi ovire, se skloni v sneg in gazi počasi v dolino.

“Naj ti razbijejo Rusi črepijo, požrešni hudič!” — vprijejo za njim.

Ko se približa selu, obleži v snegu, previdno opazuje in poslušá. Nekaj mati pride iz kočje. On ji namigne.

“Kaj želite, pan?” — ga vpraša boječja, ko stopi bliže.

“Mati, je kaj Moskalo v vasi?”

“O, pan, kako lepo govorite, prav kakor mi, vse vas razumem!” — mu odvrne veselo.

“Če je kaj Busov v vasi, vprašam, drugega nič!”

“Jih je, jih. Sami dobri ljudje, grejejo se siromaki. Nič se ne bojte, pan, ne store vam nič žalega, ker ste naš. Le Germanov ne marajo. Pridite, pan, in pogrejte se, ko vas tako zebe”, ga vabi dobrodušno.

“Kaj čenčá, baba!” — zagodrnja jezno sam pri sebi in se ožira previdno okrog. Odnekod padel strel. Žena se umakne v kočjo, a narednik se stisne v sneg in prestrašen poslušá. Po dolgotrajnem obotavljanju pa jo ubere nazaj v zakope.

“Oho, ali so te? Prav so imeli!” — ga pozdravijo tovariši. — “Pusti to, kaj bi se gnal, če ni treba! Kvartajmo dalje!”

Narednik se je jezno otrsel in sedel h kvartam. Toda bil je ves raztresen in je mislil le na srebrnike . . . Vso noč je vstajal iz kritja in se nemirno oziral v dolino, če ni morda že Hutež v plamenu . . .

“Da bi se ne našel kak požeruh in mi ne odžrl tega zaslužka!” je mrmral sam pri sebi in ni mogel spat.

Zjutraj se zadovoljno nasmehe, ko vidi, da Hutež še ni vpepeljen . . . Spet prestopi v ovire in gazi v dolino. Nad vasio se

ustavi in opazuje. Ko zapazi dvojno otrok, jima namigne in pokazuje kos komisa.

“Je kaj Rusov v vasi?”

“Jih je, jih.”

“Koliko?”

“Ne vem.”

“Kje so?”

“Po vse hišah. Glejte, tamle prihajata dva. Pridite, pan, dajte nam hleba!”

Narednik se naglo okrene in beži nazaj, a okrog ušes mu žvižgajo krogle, pa ga k nesreči nobena ne zadene . . .

In še v tretje je šel poskušat srečo. A preden je prišel do vasi, so planile izza koč ruske patrole in ga pozdravile z ognjem. Narednik je bežal, kolikor so ga nesle noge. Iz jarkov pa mu je udarjal nasproti vesel krohrot:

“Ubijte ga, lačnega kraparja, ubijte!”

Toda ko je srečno ušel ognju in se stisnil v zakop, je močito stisnilo zobe in jezno povesilo glavo . . .

“Ti je izpodletelo, kaj?” — je siknil nekdo skozi zobe. — “Obesi se, Iškarijot!”

Iskarijot se pa do danes ni še obesil . . . Po zemlji hodi in dobro se mu godi.

Jesti ni mogel.

Tristan Bernard, ugledni sodobni humorist, sedi v gostilni v Nici. In pokliče strežnika:

“Natakak, te juhe ne morem jesti!”

Dečko urno in žurno odnese plošček in pomoči jedoviti slovečemu dramaturgu. Tristan Bernard prime v roke jedilni listek in si naroči močno polivko. Strežaj mu jo prinese.

“Natakak, te juhe ne morem jesti!”

Natakak, ki se ne more razveličiti, pokliče upravitelja. Ta prihiti in prav spoštljivo vpraša Tristana Bernarda:

“Kaj pa je, gospod? Vsi gostje pravijo, da je ta juha izvrstna in so mi zanjo napravili poklone.”

“No, saj ne tudi ne trdim kaj drugega”, odgovori naš šaljivec hudo mušno, “samo žlice nimam.”

ROYAL MAIL

po Jazovi, stadi poslaščino zadrževana praga med NEW YORK IN HAMBURG

CHEBOURG IN SOUTHAMPTON

“Ohio” “Orduza” “Orca” “Orbita”

Ti parniki so novi in moderni v vsakem ožiru, najbolj priljubljene potnikom in glasovite radi komodnosti in KOMFORTA.

Zdrava, tečna in obilna hrana se servira vsem potnikom na belo pokrilih mizah. Družine, žene in otroci imajo POSEBNO PAZLJIVOST.

Za podrobnosti se obrnite na naše zastopnike v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO

26 Broadway, New York

NAZNANILO.

Girard, Okio.

Delničarji Slovenskega Doma v Girardu so sklenili na izvanredni seji dne 13. marca, da se vsi glavna delniška seja v nedeljo 30. marca 1924 ob 2. uri pop. v Slov. Domu v Girardu. Torej, delničarji, udeležite se te seja, ker to bo jako važna seja v prid delničarjem in Domu. Na dnevnem redu bo več važnih stvari, kakor tudi volitev odbora za tekoče leto. Nadalje je bilo sklenjeno, da kateri delničar ne pride na to seja, se mu odvzame glas od njegove delnice za dobo čezga leta. Torej, delničarji, vsi na seja 30. marca! Kar se bo slepalo izven seja, se ne bo nič upštevalo.

Direktorij Slov. Doma.

HARMONIKO PRODAM.

Lubusova, skoro nova. Oglasite se na 1269 E. 167. St., Cleveland, Okio.

SLOVENKE, POZOR!

Slovenke srednje starosti se želi seznaniti s Slovenko v starosti od 20 do 35 let; tuji vdova ni izključena, samo da je zmožna za delo na farmi, ker jaz sem farmer. Tudi plačam na mesec nekaj časa, da vidi, kaj da dobi. Pošteni Slovenki se nudi lepa prilika, da postane sama svoja gospodinja. Samo resno misleča naj se oglasi na: F. E. Essenaba, Mich., R. F. D. Box 162. Več se pisemno izve. (25-27-3)

Ali ste debeli?

Samo poskušajte to.

Tisočeri debeli ljudje so postali tanki sledeč naročilo zdravnik, ki je pripravil Marmola Prescription Tablets (Marmol Prescription Tablets) to neškodljivo malinčevalno maso, pripravljeno po slavnom Marmola P. edipsu (Marmola Prescription). Če ste predebeli, ne čakajte. Pridite k lekarnarju in za en dolar, toliko stane po vsem svetu, vam da ravno teh tablet. Če hočete, jih pa lahko tudi dobite ako pošljete to ceno na Marmola Company, 684 Garfield Bldg., Detroit, Mich. Hujšajo sta no in lahko brez utrudljivosti vedašnja, ali stradanja ter ne pušajo slabih učinkov. —Adv't

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKI GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in verjamem, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas odzdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 21 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zanesati na mene, morda akra pa je, da vas popolnoma odzdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz odzdravim zastupljeno kri, mazulje in liase po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolezni v kosteh, stare rane, oslablost, živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, žolčcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 2. večer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z naveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

- Prvi del: GLASOSLOVJE.
- Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
- Tretji del: VAJE.
- Četrty del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.
- Peti del: SLOVENO-ANGLEŠKI BESEDNJAK
- Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državljankega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani. \$1.50
cena s poštnino

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

23. marca:	La Savoia, Havre; Pres. Harding, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Andria, Cherbourg.	15. maja:	Paris, Havre; Martha Washington, Trst; Berengaria, Cherbourg.
2. aprila:	Berengaria, Cherbourg; Paris, Havre.	16. maja:	Majestic, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Veendam, Bologne; Pres. Roosevelt, Bremen.
3. aprila:	Albert Ballin, Hamburg.	21. maja:	France, Havre; Mauretania, Cherbourg.
5. aprila:	Majestic, Cherbourg; Tyrhenia, Cherbourg; George Washington, Cherbourg.	24. maja:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Tyrhenia, Cherbourg; Colombo, Genoa.
9. aprila:	Mauretania, Cherbourg.	27. maja:	Reliance, Cherbourg in Hamburg; York, Bremen.
16. aprila:	Aquitania, Cherbourg; Chicago, Havre.	28. maja:	Aquitania, Cherbourg.
19. aprila:	Homerio, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Rochambeau Havre.	30. maja:	America, Genoa.
23. aprila:	Paris, Havre; Berengaria, Cherbourg.	31. maja:	Homerio, Cherbourg; Conte Verde, Genoa; Pres. Harding, Cherbourg.
26. aprila:	Majestic, Cherbourg; Albania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg; Orduza, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.		
29. aprila:	Republic, Cherbourg.		
3. maja:	Mauretania, Cherbourg.		
3. maja:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.		

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA

od NEW YORKA do TRSTA (preko Genova)

Najboljša in najhitra pot po Sredozemskem morju z najimi večimskimi parniki.

DUILIO	27. marca; 1. maja; 17. jun.
COLOMBO	16. aprila; 21. maja; 1. julija
TAORMINA	25. junija; 4. avg.
GIULIO CESARE	8. julija; 16. avg.; 19. sept.

*Največji in najhitrejši parnik na oteju za Sredozemsko morje.

dobne kabine tretjega razreda z 2, 4 in 6 posteljami za družine in zenake. Pri okusnih obedih je vino brezplačno. Za podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Italia-America Shipping Corporation
1 State Street General Agent New York
Vaši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice

IŠČEM FARMO,

obsegajoče 80 do 100 akrov kje v Sloveniji. Poročajte na naslov: Frank Košar, Box 76, Colston, W. Va. (25-29-3)

Vsak povec bi moral imeti

novi izdaji

"PESMARIKA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Mataj Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 108 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

2 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v starikraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih samoremo dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi pripravljamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljan, morejo potovati v starikraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojeje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svojeje iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslavanska letna kvota znaša 6428 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRENSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavne zastopstvo Jadranskega banko.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo
Edino direktno splošno odplutje
Otvoritvena vožnja znanega
Presidente Wilson — 3. maja; 24. jun.
Martha Washington — 14. maj; 12. jul.
in v Dubrovnik, ali Trst.
Zelena in rdeča smer. Nobenih višev.
Vozišče pri bližnjem agentu ali pri
PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Kdo je moj prijatelj JOHN BERKO